

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

23.01.2017 № 1

м.Миколаїв

Голова – Левченко Л.Л.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Колесник Н.А., Климова Л.С., Пікуль Г.Б., Серединський О.В., Тригуб О.П., Котляр І.В., Сидоренко А.І.

Порядок денний:

1. Розгляд та затвердження плану роботи науково-методичної ради на 2017 рік.
Доповідає: Мельник М.О.
2. Розгляд та схвалення тексту радіопередачі «Михайло Кенігсберг – лікар-фізіотерапевт, засновник миколаївської водолікарні».
Доповідає: Мельник М.О.
3. Розгляд та схвалення тексту радіопередачі «Голокост на Миколаївщині».
Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач представила план роботи науково-методичної ради держархіву області на 2017 рік (додається), укладений відповідно до плану організаційної роботи держархіву області на 2017 рік та плану науково-дослідної та методичної роботи держархіву області на 2017 рік.

ВИРІШИЛИ:

- 1.1. Затвердити план роботи науково-методичної ради держархіву області на 2017 рік.

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2017 рік підготовлено текст радіопередачі «Михайло Кенігсберг – лікар-фізіотерапевт, засновник миколаївської водолікарні», котру планується оприлюднити на радіоканалі «Миколаїв».

Цього року за домовленістю з Миколаївською регіональною дирекцією Національної телекомпанії України заплановано підготовку і проведення циклу радіопередач для програми «Етносвіт» на радіоканалі «Миколаїв FM», котрі висвітлюватимуть історію національних меншин на території Миколаївщини. І радіопередача про відомого на Миколаївщині преставника єврейського народу Михайла Кенігсберга, текст котрої пропонується до розгляду, є першою із циклу.

Текст радіопередачі додається.

ВИСТУПИЛИ:

Пікуль Г.Б. – головний зберігач фондів відділу зберігання, обліку та довідкового апарату.

Виступаюча зазначила, що 110 років тому Миколаїв прикрасився величною спорудою, збудованою з благородною метою – оздоровлення людей. У ній було розташовано приватний лікувальний заклад Михайла Григоровича Кенігсберга, відомий містянам як водолікарня.

Михайло Кенігсберг народився 25 вересня 1865 року у відомій миколаївській купецькій родині. Його батько Кенігсберг Герман Михайлович значиться купцем 2-ї гільдії у списку миколаївських купців юдейського віросповідання за 1892 рік. Після завершення навчання в університетові 1889 року він отримав кваліфікацію лікаря «з нервових хвороб». Лікарську практику він розпочав як розпорядник санаторію «Сухий фонтан» і, крім того, займався приватною лікарською практикою. Зацікавившись ідеями гідропатії, на кошти від частки батьківського спадку він вирішив збудувати у Миколаєві водолікарню. Місце для неї було обране на тихій, зеленій околиці міста, на вулиці Велика Морська, неподалік від Бузького лиману. Комплекс споруд був створений за проектом одеського інженера І.Рейхенберга та за керівництва миколаївського міського архітектора Е.Штукенберга. Будівля водолікарні, виконана у псевдомавританському стилі, стала одним з найбільш оригінальних споруд Миколаєва. У ній поєднано форми східної архітектури Єгипту та середньовічної Іспанії, вона й досьогодні є однією з найкращих пам'яток архітектури міста.

Відкриття водолікарні відбулося 29 липня 1901 року. Нова лікарня надавала пацієнтам найбільш прогресивні на той час методи лікування й профілактики вельми широкого кола захворювань.

Крім завідування водолікарнею, Михайло Кенігсберг мав велику лікарську практику і приймав хворих у себе вдома, у будинкові по вул. Пушкінська, 12. Він був відомим благодійником, зокрема надаючи допомогу своєю професійною діяльністю. На початку ХХ ст. він був обраний лікарем єврейської богадільні, де лікував містян похилого віку та інвалідів.

У грудні 1920 року водолікарню було націоналізовано, Кенігсберга звільнено.

Відомості щодо подальшої долі Михайла Кенігсберга майже невідомі, востаннє серед виявлених документів його ім'я значиться 25 червня 1922 року у списку патронажа (орган громадського контролю) їдальні для харчування дітей, котра була відкрита у Миколаєві на кошти «Міжнародної спілки допомоги дітям» та «Всесвітньої єврейської конференції допомоги дітям» для допомоги голодуючим. Відомо, що у той час він працював консультантом у міській амбулаторії № 1, був членом комісії «з розгляду справ дефективних дітей», і займався приватною практикою.

Лікарняний заклад, створений ним, досі працює. Нині це Миколаївська обласна лікарня відновлювального лікування.

Запропонувала схвалити текст радіопередачі «Михайло Кенігсберг – лікар-фізіотерапевт, засновник миколаївської водолікарні» та рекомендувати до оприлюднення на радіоканалі «Миколаїв».

ВИРІШИЛИ:

2.1. Схвалити текст радіопередачі «Михайло Кенігсберг – лікар-фізіотерапевт, засновник миколаївської водолікарні» та рекомендувати до оприлюднення на радіоканалі «Миколаїв».

3. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що до Мінародного дня вшанування пам'яті жертв Голокосту підготовлено текст радіопередачі «Голокост на Миколаївщині», котру планується оприлюднити на радіоканалі «Миколаїв» (програма «Етносвіт»).

Текст радіопередачі додається.

ВИСТУПИЛИ:

Серединський О.В. – заступник начальника відділу інформації та використання документів.

Виступаючий зазначив, що держархів області багато років займається виявленням та оприлюдненням відомостей про знищення нацистськими окупантами єврейського населення під час Другої світової війни на теренах Миколаївщини. На веб-сайтові держархіву є фотодокументальна виставка та публікація, присвячені цій темі, співробітники архіву беруть участь у підготовці матеріалів для видань відповідної тематики, готують доповіді для конференцій.

У тексті радіопередачі є тлумачення поняття «Голокост», відомості про особливості адміністративно-територіального поділу Миколаївщини під час нацистської окупації, розташування гето, використання єврейського населення на примусових роботах, і головне – викладено факти знищення десятків тисяч євреїв: місця, дати, обставини розстрілів, кількість вбитих, місця поховання.

Запропонував схвалити текст радіопередачі «Голокост на Миколаївщині» та рекомендувати до оприлюднення на радіоканалі «Миколаїв».

ВИРІШИЛИ:

3.1. Схвалити текст радіопередачі «Голокост на Миколаївщині» та рекомендувати до оприлюднення на радіоканалі «Миколаїв».

Голова

Л.Л.Левченко

Секретар

М.О.Мельник